

Portret - Upakovana nostalgija intervju povodom
Vaskrsa, maj 2019.g.

PISAC SA HRABRIM PEROM
Novinar i publicista Marko Lopušina

Razgovor vodio i foto:
Diasporagroup.org – Upakovana nostalgija:
Miša Čirić

Pisac Marko Lopušina ostavilo je dobar trag u pisanom novinarstvu i publicistici. Lopušina je 2004. godine u Srbiji od strane Udruženja novinara Srbije proglašen za najboljeg novinara. Godine 2014. za najboljeg publicisti kada je dobio nagradu “Dragiša Kašiković”. Tokom 2018. Lopušina je kao autor brojnih knjiga o Srbima u rasejanju imenovan za počasnog doktora nauka Slobomir Univerziteta u Bijeljini.

Lopušina je ovo zvanje zaslužio jer se četiri decenije bavi istraživanjem Srba u rasejanju. Njegova misija je, kako sam kaže, da oživi misao Vuka Stefanovića Karadžića, koji je jednom prilikom rekao:
- Srbi svi i svugde!

Tu Vukovu misao Lopušina je pretvorio u dela koja okupljaju sve Srbe sveta na jednom mestu. Napisao je dvadeset knjiga o Srbima u rasejanju, postavio ih je u tri enciklopedije – Srpska enciklopedija SANU i Matice srpske, Enciklopedija Republike Srpske i njegova lična Enciklopedije srpske dijaspore, u tri toma.

Marko Lopušina je danas istoričar srpskog rasejanja i doktor dijaspore. Rođen je 1951. godine u Raškoj. Završio osnovnu školu i Gimanziju u Brusu i Fakultet političkih nauka u Beogradu. Potiče od oca Svetozara Lopušine, potomka porodice Jokanović iz plemena Drobnjaci kod Šavnika, koji su bežeći od Turaka promenili prezime i postali Lopušine.

Radio je u listu "Sekundarne sirovine" 1976. kao novinar i urednik, u listu "Zdravo" 1978. kući “Politika” kao novinar, a u magazinu "Intervju" od 1981. kao novinar, urednik i 1997. bio i glavni urednik. Potom je bio urednik u magazinu "Profil" (do 1999.) i lista “Nedeljni telegraf” (do 2008.).

Danas je penzioner “Večernjih novosti” iz Beograda i

reporter "Ilustrovane Politike" i "Večernjih novosti", "Serbiane" u Detroitu, "Ogledala" iz Čikaga, "Srpskog Glasa" u Melburnu, Srpskog radija u Los Anđelosu, Srpske zajednice u Mariboru.

Saradnik je SANU i Matice srpske na biografijama iseljenika i organizaciji u dijaspori. Saradnik je Akademije Republike Srpske i saradnik Srpskog instituta u Vašingtonu.

Upravo je izdao knjigu "Srbi u Nemačkoj". Priprema knjige "Srbi u Austriji" i "Srbi u Velikoj Britaniji". Njegove knjige možete naručiti kod izdavača www.prometej.rs

Kao savetnik u Matici iseljenika Srbije i Srba u regionu i kao istoričar dijaspore Lopušina se bori da se utvrdi tačan broj naših ljudi u rasejanju. Za naš portal je rekao:

- Niko danas tačno ne zna koliko ima Srba u rasejanju, zato jer ih država Srbija nikada zvanično i na naučni način nije prebrojala. Zato razni politički funkcioneri samo nagađaju i pričaju o velikom broju iseljenih, čak 5 miliona, da bi taj problem migracija učinili većim. Moja istraživanja kazuju da u svetu živi 11 miliona Srba. Od toga 6 miliona živi u matici Srbiji, dva miliona u srpskim zemljama, BiH i Crna Gora. U dijaspori, zemljama zapada i istoka planete - živi dva miliona Srba. Pola miliona Srba živi u zemljama regiona, kao što su Rumunija, Hrvatska, Slovenija, Makedonija, Bugarska, Mađarska, Grčka i Turska.
- Iako je seoba naših ljudi u inostranstvo sve brojnija, ipak se broj Srba u rasejanju smanjuje. Razlozi za to su, prvo asimilacija Srba, jer većina njih u zapadnim zemljama uzima strano državljanstvo. Drugi razlog je starenje i umiranje naših iseljenika i gastarbajtera. Mi Srbi imamo stotinu grobalja širom sveta. I treći razlog je popis stranaca iseljenim državama, u kojima se ne pita koje ste nacionalnosti, već kojim jezikom govorite u kući. Tako je u SAD poslednji popis pokazao samo 175.000 Amerikanaca koji govore srpski u svojim domovima. Razbijanjem Jugoslavije i stvaranjem drugih država mnogi Srbi se u stranim zemljama vode kao Bosanci, Crnogorci, Hrvati, čime se broj naših ljudi zvanično u statistici irealno u životu neprestano smanjuje. Novi srpski iseljenici, koji stižu u zapadne i istočne zemlje, nemaju stalni boravak i nisu žitelji, tako da njih još ne možemo ubrajati u dijasporu, odnosno u rasejanje, naročito ne studente i profesore, sportiste i umetnike.

Lopušina kao istoričar dijaspore tvrdi da Srbi žive u 159 država sveta, u kojima su ostavili jako duboke i značajne srpske tragove. Po njegovoj ličnoj proceni u svetu danas ima čak 150.000 srpskih toponima, odnosno imena i tragova, od Aljaske i Australije, preko tri Amerike, Azije, Afrike i Evrope. Srpska istorija se ispisuje zajedno sa istorijim Rusije ili Austrije već pet vekova. Zato Lopušina nabraja neke od važnih toponima, a to su 660 srpskih memorijala, kosturnica, groblja i spomenika u svetu, sto hramova Srpske pravoslavne crkve koja ima 27 eparihija u tuđini, zatim 22 spomenika Svetom Savi i Nikoli Tesli, pet gradova sa imenom Beograd, dve srpske države-gradovi u Ukrajini, Hilandar na Svetoj Gori.

- Iseljeni Srbi, njih 2,5 miliona u inostranstvu čine drugu Srbiju. Srbi u dijaspori imaju stotinu klubova, udruženja i saveza, u kojima neguju srpsku kulturu. Tamo u tuđini je naš najveći nacionalni kapital. a to je srpska pamet. Imamo oko 20.000 naučnika, profesora, ali i hiljade uspešnih umetnika i sportista. Na umetničkom planu Srbi u SAD imaju osam vlasnika Oskara, četiri vlasnika Pulicerove nagrade i dvadeest i četiri igrača najbolje košarkaške lige na svetu NBA.
- Dr Aca Obradović i Milan Mandarić su razvili mali fudbal, a Bora Milutinović i Milutin Šoškić veliki fudbal u SAD. U Australiji naši ljudi, Rale Rašić i Aleksandar Dmitrić su razvijali fudbal i rukomet. Poslednjih godina 600 Srba razvijaju fudbal i košarku – govori Lopušina i ističe Filipa Ceptera kao najuspešnijeg svetskog bizmismena srpskog porekla i Dejana Ilića, kao inovatora, osakrovca i novog Teslu.

Kada govori o značaju ljudi iz rasejanja za razvoj Srbije, Marko Lopušina tvrdi da su naši iseljenici za poslednjih 50 godina darivali otadžbini i svom narodu, porodicama i prijateljima, oko 250 milijardi dolara. Gradili su sebi kuće, fabrike, poslovne centre, humanitarno pomagali narod i razvijali otadžbinu. Lopušina tvrdi da je dijasporea izvor novih poslova, na primer, turističkih tura stazama Nikole Tesle po svetu, Mihajla Pupina, srpskih patrijarha i vladika, umetniak i sportista.

Marko Lopušina je svojim knjigama o Srbima u rasejanju dokazao da su iseljenici i Srbi u matičnim zemljama jedno nacionalno biće. I da treba da dišu i žive kao jedno. Njegova misija je da, makar u knjigama, Srbi u tuđini i Srbi u otadžbinskim zemljama, budu složni i da funkcionišu kao mali svetski narod.

Zbog svoga rada i ugleda Marko Lopusina je uvršćen u ediciju Kongresne biblioteke u Vašingtonu za 2008/09. godinu "Who is who in USA and Canada". Uvršćen u knjigu "Ko je ko u Srbiji". Član je Udruženja novinara Srbije, Udruženja književnika Srbije i član Udruženja srpskih pisaca "Sedmica" u Nemačkoj.

Dobitnik je nagrade "Laza Kostić" Udruženja novinara Srbije za 2002. godinu i vlasnik zlatnog prstena UNS. Tada je rečeno da je Lopusina pisac sa hrabrim perom. Dobitnik je Bronzane povelje na Internacionalnom festivalu reportaže 2004. godine u Somboru. Vlasnik je Zlatne značke Kulturno-prosvetne zajednice Srbije za 2008. godinu. Dobitnik je nagrade "Zlatno pero 2013." Srpskog kulturnog društva "Štajerska skupnost" iz Maribora. Dobio je posebnu Plaketu Narodne skupštine Srbije, Odbora za dijasporu, februar 2014. godine.

Matica iseljenika Srbije mu je dodelila Povelju "Rastko Petrović" za doprinos razvoju srpske dijaspore 2018. Nosilac je ordena Vuk Stefanović Karadžić za doprinos novinarstvu, srpskoj kulturi, informisanju i očuvanja identiteta Srba u dijaspori.

Gospodin Marko Lopusina živi u Zemunu, radi u Beogradu i piše širom rasejanja.

Diasporagroup.org interenational business and media, posetila je u njegovom domu gospodina Marka Lopusinu, za Vaskršnje praznike 2019.g.

Više informacija o njegovom radu na www.lopusina.com

Miša Ćirić, urednik portala i direktor Diasporagroup.org